

DRET DE REBRE INFORMACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA, PETICIÓ I ACCÉS.

L'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans diu: "Tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ésser molestat per causa de les seves opinions, el d'investigar i de rebre informacions i opinions i el de difondre-les, sense limitació de fronteres, per qualsevol mitjà d'expressió."

En una concepció més amplia de l'esperit del text, deuríem de considerar que aquest ha d'ésser un dret a la llibertat de pensament, opinió i expressió en el que s'ha d'incloure el dret de buscar, demanar, rebre i difondre informacions i idees de tota condició, sigui de forma oral, per escrit o de forma impresa o artística, o per qualsevol altre procediment fefaent.

Un dels valors de la democràcia, entre altres, passa per la participació ciutadana mitjançant el control de les nostres administracions públiques. I per assegurar aquest dret, és necessari garantir el dret a rebre dels poders públics, la informació que se'ls hi demani.

És un dret fonamental, essencial, per possibilitar el funcionament de la democràcia i de la participació pública en la presa de decisions.

Els ciutadans no poden exercir el seu dret a opinar el més efectivament possible, sinó compten amb un lliure accés a la informació sobre el funcionament de les administracions públiques.

És l'element central d'una societat més igualitària, més democràtica i més solidària.

A la nostra societat encara li manca perfeccionar i polir els progressius conceptes de democràcia, que entre altres valors, passa per la participació ciutadana mitjançant el control de les nostres administracions públiques i parapúbliques. I per assegurar aquest dret, és necessari garantir el dret a rebre, dels poders públics, la informació que se'ls hi demani, sense subterfugis, opacitat, ocultismes, enganys o l'eufèmica excusa de "confidencialitat".

La manca d'informació, dosificada, amagada, opaca o negada per part dels poders públics, es transforma en clara sospita de que s'està encobrint corrupció, nepotisme, desviació ètica i és un clar síndrome dels greus conflictes de transparència i credibilitat dels que ens administren.

Assegurant el dret d'accés a la informació en poder exclusiu dels administradors públics, s'aconseguirà una major transparència dels actes de les administracions, garantint les institucions democràtiques.

Sobre l'accés a la informació, vers el maneig administratiu públic, tota persona ha de tenir el dret a demanar, i a rebre, individualment o col·lectivament, sense

expressió de causa, la informació que requereixi a qualsevol entitat pública, i aquesta està obligada a donar una resposta per escrit dins del termini raonable.

Les administracions públiques, sota la responsabilitat de la transparència i la legitimitat quotidiana, tenen que respondre i aclarir, amb quantitat, qualitat i claredat, sense que se'ls ocultis res, qualsevol petició o demanda d'informació que els ciutadans puguin demanar, perquè aquests puguin jutjar la gestió dels administradors quotidianament i amb fonament.

És un dret que es revela en la seva capacitat per participar en la societat i joc democràtic, té una dimensió col·lectiva, ja que garanteix el dret de totes les persones de rebre la informació necessària i oportuna, per tal que possibiliti formar-se una opinió lliure, racional i formada, incentiva l'opinió pública, en igualtat de condicions de la tinença de la informació, on les persones aprecien l'existència d'opinions diferents, discrepants o dissidents, i com un mitjà de control ciutadà sobre les institucions públiques.

En favor dels ciutadans és una eina implacable, com a mitjà per exigir claredat i transparència i evitar comportaments, punibles o no, de corrupció, prevaricació, nepotisme, designació fraudulenta o tràfic d'informació privilegiada, els càrrecs electes públics (per la potestat de decisió que tenen), els càrrecs de confiança i els treballadors de la funció pública, han d'estar subjectes a una major fiscalització.

Això permet exposar, discutir, posar a prova, mantenir vives i fonamentar les diferents opinions, i que cada individu valori quines idees són verdaderes, falses o relatives, i evitar que una sola, la del administrador públic, es converteixi en dogma o prejudici infundat.

Aquest és un dret dels més amenaçats pels administradors públics repressors i per autoritats que volem imposar la seva ideologia o valors personals, fent callar als altres.

Les normes de privacitat o les censures informals, estan plantejades per prevenir la publicació d'informació crítica per ells. Però no han d'ésser utilitzades per negar el debat sobre assumptes d'interès públic.

La negació arbitrària d'informació i la creació d'obstacles al lliure flux informatiu, violen el dret a la llibertat d'expressió.

No està demostrat que ocultar informació de l'administració pública, contribueixi al bé de la població. Tots els arguments a favor que els administradors públics siguin persones més justes, més sàvies o més capaces que la resta de persones o de ciutadans, sense obligació de donar explicacions de les seves responsabilitats, és més aviat un argument a favor de la forma de govern de l'oligarquia.

Per tal de garantir la transparència de l'administració pública, com a qualificació de la llibertat d'expressió i d'informació (donar-la i rebre-la) per part de les persones, ja que sense transparència la informació és escassa i la opinió poc

sustentada, és necessari una Llei de transparència i accés a la informació que ha de contenir les garanties per assegurar, efectivament, el dret d'accés a la informació i que, per homogeneïtat, permeti a Andorra signar el Conveni del Consell d'Europa sobre accés a documents públics.

L'important és assegurar a tota persona, sigui per iniciativa pròpia o a través d'entitats socials, professionals, representatives, privades o públiques, el dret a sol·licitar i rebre informació de forma explícita, de les decisions i exercicis, intervenir en la vigilància i control de l'execució dels plans i programes, com ocorren els processos i per què són adoptades determinades decisions rebutjant altres possibilitats, i els seus resultats, de les administracions públiques per fer més transparent i honesta la gestió pública, i en conseqüència, tenir major confiança i credibilitat en les institucions i en els governants.

Les persones reclamen el dret a la veritat de les informacions que serveixin per revelar realitats, no per ocultar intencions, no per ser enganyades ni manipulades, a no ser pertorbades amb informacions fraudulentament.

Sense institucions amb credibilitat, amb un poder executiu, un poder legislatiu i un poder judicial que el poble senti com a transparents, seus i que funcionin, no hi ha una veritable democràcia.

Sense la possibilitat de tenir accés a la informació pública amb transparència, com a element central d'una societat més igualitària, més democràtica i més solidària, per opinar lliurement, denunciar injustícies i demanar canvis, els sers humans, els ciutadans, estem condemnats a la opressió, a la desigualtat i a la injustícia.

Guillem Fornieles Alacid.